

Ελευθερία: αλήθεια ή αυταπάτη;

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Αν εξετάσουμε διαχρονικά και σε βάθος την ανθρώπινη ιστορία, θα δούμε ότι έχει χυθεί ανυπολόγιστο σε ποσότητα αίμα, για αυτό που ονομάζουμε ελευθερία.

Αγώνες και συγκρούσεις για εθνική ελευθερία και ανεξαρτησία. Αγώνες για κοινωνική ελευθερία, μέσω αντίστοιχων κοινωνικών αγώνων και διεκδικήσεων, για τα ανθρώπινα δικαιώματα, κατάργηση της δουλείας, κ.α. Όλα αυτά για την Ελευθερία, ένα πολύτιμο αγαθό στον άνθρωπο, που μόνο όταν την στερηθεί (εθνικά, κοινωνικά, εγκλεισμό σε φυλακή) μπορεί να την εκτιμήσει σε όλη την έκτασή της.

Όμως, όπως σε όλα τα αγαθά, έτσι και στην ελευθερία υπάρχουν δυστυχώς και διαστρεβλώσεις και παρανοήσεις. Ξεχνούμε ότι ελευθερία δεν σημαίνει ασυδοσία. Στην ελευθερία, δεν σημαίνει μόνο απολαβή προσωπικών δικαιωμάτων, κυρίως σημαίνει εκ μέρος μας, ανάληψη ευθύνης και υποχρεώσεων, πρωτίστως σεβασμό στα δικαιώματα των άλλων. Όπως στα φανάρια της πόλης, όταν εμείς έχουμε πράσινο, έχουν κόκκινο κάποιοι άλλοι και το αντίστροφο, έτσι και στην ελευθερία υπάρχει, όσο και εγώ αποδέχομαι ελευθερίες των άλλων που περιορίζουν ταυτόχρονα, τα δικά μου θέλω ή για την ακρίβεια εκπληρώνεται κάτω από

συγκεκριμένο χρονικό όριο και προϋποθέσεις.

Αυτά βέβαια συμβαίνουν σε καθεστώτα με αληθινή Δημοκρατία, γιατί σε άλλα πολιτεύματα και ολοκληρωτικά καθεστώτα, χωρίς δημοκρατικές δομές, όλα τα παραπάνω είναι ουτοπικά και δεν ισχύουν ούτε καν στα χαρτιά. Πέρα από αυτό, δεν μπορούμε να μην παρατηρήσουμε το πεπερασμένο των ανθρώπινων ορίων, όταν όλες τις παραπάνω διεκδικήσεις ή κεκτημένα, είναι ο βιολογικός θάνατος, που έρχεται και βάζει τέρμα, στην πορεία του ανθρώπου. Τα όνειρα και οι στόχοι πολλοί, όμως οι δυνατότητες και τα χρονικά όρια περιορισμένα. Γι αυτό πολλοί αμφισβητούν ευθέως ότι υπάρχει πραγματική ελευθερία στα ανθρώπινα πράγματα και την υποβιβάζουν στην νομοτέλεια των φυσικών νόμων, με αρχή μέση και τέλος.

Ενώ όλα τα παραπάνω ισχύουν και τα μελετά η επιστήμη της ιστορίας και της κοινωνιολογίας, υπάρχει και η θεολογία μας που και εδώ χύθηκε πολύ αίμα. Καταρχήν το αίμα του ίδιου του ιδρυτή της Χριστού, ο οποίος έγινε άνθρωπος και δια της σταυρικής του θυσίας, μας ελευθέρωσε πραγματικά από την φθορά, την αμαρτία και τον ίδιο τον θάνατο. Αυτό που έγινε άπαξ και καθολικά για όλη την ανθρωπότητα, γίνεται καθημερινό ως σώμα και αίμα Χριστού και ανακεφαλαιώνεται όλο το σχέδιο της Θείας Οικονομίας, συνεχόμενα σε κάθε Θ. Λειτουργία. Εδώ είναι η απάντηση στο δίλημμα του τίτλου μας, και η λύση στο ανθρώπινο «δράμα», γιατί μετά από το Πάθος και την Ανάσταση του Χριστού μας, ο τάφος δεν είναι το τέρμα, όπως το αντιλαμβάνεται ο κόσμος, αλλά η πραγματική είσοδος προς την όντως και πραγματική ζωή.

Στην Εκκλησία έχουμε επίσης το αίμα των Αγίων μαρτύρων, οι οποίοι μιμούμενοι τον Λυτρωτή Χριστό, ομολόγησαν τον έναν μοναδικό Τριαδικό μας Θεό, απέναντι στην ειδωλολατρία και στην αθεΐα. Με το έμπρακτο παράδειγμά τους, κατάφεραν να ανοίξουν το δρόμο για τους μεταγενέστερους Χριστιανούς, να λατρεύουν ελεύθερα τον Θεό τους, κάτι που στην αρχή ήταν αδιανόητο και «παράνομο».

Στην Εκκλησία λοιπόν υπάρχει ελευθερία, γιατί ενωνόμαστε με την πηγή της, τον ίδιο το Θεό. Στην Εκκλησία υπάρχει ελευθερία, γιατί απαλλασσόμαστε από την αμαρτία, την φθορά και τον θάνατο και ζούμε πραγματικά στη Βασιλεία Του Θεού, που την προγευόμαστε στο εδώ και τώρα. Στην Εκκλησία υπάρχει ελευθερία, γιατί αγωνίζομαι κατά του παλαιού ανθρώπου και πλέον ανακαινισμένοι πνευματικά, σπάμε τα απλά βιολογικά στοιχεία, όπως την τροφή-στέγη-διαίωνιση σε πνευματικότερη προοπτική δια της εγκρατείας. Ακόμη και η υπακοή στο πνευματικό ή του μοναχού στον ηγούμενο, είναι έκφραση ελευθερίας, γιατί ελεύθερα υποχωρεί το θέλημά μας, για να σκηνώσει δια του πνευματικού-ηγουμένου, το θέλημα του Θεού στη ζωή μας! Μια καθαρά εκούσια πράξη και όχι καταναγκασμός γιατί τα θέλω μας και το κυνήγι τους, είναι αυτό που μας σκλαβώνει στην ουσία και μας απομακρύνει από το «γεννηθήτω το θέλημά Σου, ως εν ουρανών και επί της γης» της Κυριακής Προσευχής.

Είναι χαρακτηριστικό, ότι πολλοί κατηχούμενοι στις μέρες μας, τόσο στην Ιεραποστολή, όσο και στη πατρίδα μας, όταν εισέρχονται στην Αγία Εκκλησία, δια του Βαπτίσματος και του Χρίσματος, λαμβάνουν το όνομα Ελευθέριος, τόσο προς τιμή του Αγίου Ελευθερίου, που ήταν ένα έμπρακτο παράδειγμα ελευθερίας, όσο για να εκφράσουν την πεποίθηση ότι απαλλάχτηκαν από τον παλαιό άνθρωπο της φθοράς και της αμαρτίας, καθώς ενδύθηκαν τον Χριστό, στην νέα τους πορεία και

ζωή.

Κλείνοντας λοιπόν και αυτό το άρθρο μας, θέλουμε να πιστεύουμε ότι αντιληφθήκαμε στις λίγες αυτές γραμμές, ότι στην Εκκλησία, όπως και σε όλους τους τομείς, έτσι και στο θέμα της ελευθερίας, δεν είναι αυτοσκοπός η εξασφάλιση προσωπικών δικαιωμάτων, αλλά όπως λέμε και στην εξόδιο Ακολουθία, «ευλογητός ει Κύριε, δίδαξόν με τα δικαιώματά σου». Σπάει δηλαδή το μοντέλο του ανθρωποκεντρικού πολιτισμού μας και μεταμορφώνεται σε Χριστοκεντρικό, που εμείς ελεύθεροι ως «δούλοι Χριστού», ομολογούμε συνεχώς στην πορεία μας στην Εκκλησία. Αυτό δεν μας παραθεωρεί, αλλά ίσα-ίσα μας αναβιβάζει στην «αξία» της υπέρ φύσεως Καταστάσεως, την αγιότητα, στην οποία μας χάρισε ο Κύριος και ελεύθερά ζητά να την αξιοποιήσουμε στη ζωή μας. Ας είμαστε λοιπόν ελεύθεροι, δηλαδή ας είμαστε δούλοι Χριστού, γιατί όλα τα σύγχρονα ανθρωποκεντρικά συστήματα και θεωρίες, μας γύμνωσαν από την πηγή της ελευθερίας και μας έκαναν δούλους των παθών, των αμαρτιών και των «καλών» προαιρέσεών μας, αλλά με μεγάλο Απών τον ίδιο τον Χριστό και κατ' επέκταση από τον ίδιο μας τον καλό εαυτό! Όπως λέει και ο Απόστολος Παύλος : «ου δε το Πνεύμα Κυρίου, εκεί ελευθερία» (Β' Κορ. 3,17).